

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/326/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514216532
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7514216532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: CASH COLLECTORS SK s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy č. 49, IČO: 44 703 015, zastúpeného Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 49, proti žalovanému Y. V., W.. XX.XX.XXXX, bývajúcemu vo U. - F., I. Č.. XX, o zaplatenie 1211,35 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 11C/167/2015-60 zo dňa 12.1.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu o zaplatenie 1.211,35 eura s prísl. zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú uzavrel s postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, mu bola postúpená pohľadávka voči žalovanému Jeho právny predchodca totiž so žalovaným uzatvorili dňa 18.07.2008 zmluvu o bežnom účte, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu účinné od 01.08.2002, Obchodné podmienky banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým nepodnikateľom s účinnosťou od 01.07.2007, ako aj Sadzobník poplatkov Slovenskej sporiteľne. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá Zmluva o vydaní a používaní platobnej karty dňa 18.7.2008, prostredníctvom ktorej mohol žalovaný realizovať transakcie s prostriedkami na uvedenom účte. Slovenská sporiteľňa umožnila čerpať žalovanému úver, ktorú možnosť žalovaný aj využil, avšak podmienky pre splácanie nedodrжал a dostal sa so splácaním do omeškania. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka výšku žalovanej sumy a táto je zložená z istiny po splatnosti - 1045,60 eura a vyčísleného úroku z omeškania po zosplatnení 165,75 eura. Keďže sa žalovaný dostal s úhradou dlžnej sumy do omeškania, žiadal žalobca aj zákonný úrok z omeškania. Pobyť žalovaného sa súdu nepodarilo zistiť, preto mu bol ustanovený pre toto konanie opatrovník, ktorý ostal v konaní nečinný.

3. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 497, § 708 ods. 1,2 Obchodného zákona, § 2 ods. 2 písm. a/, b/ zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 4 ods. 1 citovaného zákona, ale aj podľa § 52 ods. 1 až 4 a § 101 Občianskeho zákonníka, použil ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom od 1.5.2014. Uzavrel, že právny vzťah uzavretý medzi poskytovateľom finančných prostriedkov ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom je vzťahom

spotrebiteľským a ako taký podlieha osobitnej úprave v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Skutočne dňa 18.7. 2008 bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným zmluva o vydaní a používaní platobnej karty prostredníctvom ktorej mohol žalovaný realizovať transakcie s prostriedkami na uvedenom účte a možnosť čerpať úver aj využil. Vzhľadom k tomu, že žalovaný riadne nesplácal úver, dostal sa do omeškania a z oznámenia o zmene povoleného prečerpania zo 17.8.2010 mal súd za preukázané, že výška povoleného prečerpania poskytnutého k účtu predstavovala sumu 610 eur a výška úrokovej sadzby, ktorou sa úročila pohľadávka predstavovala 17,9 % ročne. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 1211,35 eura. Súd zistil, že posledná úhrada realizovaná žalobcom bola 14.7.2010 a z uvedeného vyplýva, že od 15.7.2010 začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, pričom všetky plnenia splatné tri roky pred podaním žaloby sú premlčané v súlade s § 101 Občianskeho zákonníka a nie je možné ich priznať. Žaloba bola podaná dňa 16.2.2014, teda po uplynutí premlčacej lehoty a vzhľadom k tomu, že na premlčanie prihladol v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. z úradnej moci, nárok žalobcu považoval za premlčaný a žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalobca nebol v konaní úspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania a žalovanému, aj keď bol v konaní úspešný, trovy nevznikli, ani ich nežiadal.

4. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ O.s.p.. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne určil začiatok plynutia premlčacej lehoty, keď za udalosť určujúcu začiatok plynutia považoval zaplatenie poslednej úhrady, takýto postup ani nijako neodôvodnil. Podľa názoru odvolateľa nie je možné začiatok plynutia premlčacej lehoty posudzovať od dátumu poslednej úhrady. Za takúto udalosť možno považovať postúpenie predmetnej pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne na žalobcu dňa 16.12.2013, pričom táto skutočnosť bola žalovanému oznámená dňa 30.12.2013 a týmto dňom sa pohľadávka stala aj splatnou. Žalobca si nárokuje len na istinu naňho postúpenú tohto dňa, ktorá už sa ďalej nenavýšovala. Poukázal tiež na ust. § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka podľa ktorého pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné. S poukazom na obchodnú judikatúru Najvyššieho súdu uviedol, že dohoda o splácaní úveru v splátkach sa nedá považovať za právo na čiastkové plnenie, ale premlčacia doba začína plynúť až po lehote splatnosti celého úveru. Súd prvej inštancie tiež pochybil, keď v rozsudku aplikoval na predmetný právny vzťah ustanovenia zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom ide predsa o úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu. Taktiež nie je možné aplikovať právnu úpravu premlčania uvedenú v Obchodnom zákonníku pred účinnosťou novely Občianskeho zákonníka uskutočnenej zákonom č.102/2014 Z.z., t.j. pred 12.06.2014 sa v otázke posúdenia premlčania má použiť norma obchodného práva. Taktiež k možnosti posúdenia premlčania ex offa, ako to uskutočnil v konaní súd prvej inštancie mal žalobca rovnakú výhradu, t.j., že ide o hmotnoprávnu úpravu, ktorá sa nemá aplikovať v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zaviazal žalovaného zaplatiť mu žalovanú sumu aj s príslušenstvom, ako aj náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania, event., aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Zo strany žalovaného vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

6. Žalobca podával odvolanie v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30.6.2016) a odvolací súd vec prejednával v čase účinnosti zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (účinného od 1.7.2016).

7. Podľa ust. § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd spor prejednal na základe podaných odvolaní podľa ust. § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) bez nariadenia pojednávania. Po konštatovaní, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie

nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 6. júla 2017, pričom verejné vyhlásenie bolo v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP riadne oznámené.

9. Z obsahu odvolania vyplýva, že odvolateľ použil odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/, d/, f/ O.s.p., platného a účinného v čase podania odvolania. Za súčasne platnej právnej úpravy, ide o odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP. Pod odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP možno subsumovať akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

10. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol napadnutý odvolaním nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov účastníkov nevyplývajú a ani inak nevyšli za konania najavo alebo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. Tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. (teraz § 220 ods. 2 CSP). V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd pripomína, že odvolateľ tento v odvolaní bližšie nezdôvodnil.

11. Odvolacie námietky odvolateľa boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého výroku rozsudku, preto odvolací súd rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. K dôvodom, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa a s prihliadnutím na dôvody odvolania navrhovateľa odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné :

13. Do odseku 2 (ustanovenia § 52 OZ) bola doplnená novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho, veta, podľa ktorej „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Ide o zásadnú zmenu, ktorá má závažné dôsledky. Doposiaľ sa na obchodné spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vzťahovala úprava o neprijateľných podmienkach. V danom prípade ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy, účinnéj od 13.6.2014 je treba na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t.j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Podľa názoru odvolacieho súdu to platí aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné

bude vzťahovať Občiansky zákonník. Ak sa podľa § 262 Obchodného zákonníka dohodne uzavretie spotrebiteľskej zmluvy takého typu, aký upravuje Občiansky zákonník, tak rovnako okrem pojmového vymedzenia a podstatných náležitostí sa bude spravovať Občianskym zákonníkom. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zásadná zmena nastala v dĺžke premlčacej doby.

14. V súvislosti s premlčaním odvolací súd upozorňuje na nové znenie zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V zmysle novely vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2014, v zmysle § 5b (z.č. 250/2007 Z.z.) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o prelomové ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť súdu z úradnej povinnosti (ex officio) skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Táto úprava je teda odlišná od úpravy v § 100 ods. 1 OZ, podľa ktorého súd prihliada na premlčanie len na námietku dlžníka. Vzhľadom na (tú) skutočnosť, že k tejto novej úprave v zákone o ochrane spotrebiteľa nieto prechodného ustanovenia, súd je povinný skúmať túto otázku aj pri návrhoch, ktoré došli súdu pred 1.5.2014, teda pri všetkých sporoch v čase rozhodovania. S prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody sú právne irelevantná argumentácia odvolateľa v tejto súvislosti.

15. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľa, že začiatok premlčania jeho nároku je potrebné datovať dňom jej postúpenia, resp. jeho oznámenia žalovanému, tento dátum je relevantný len v súvislosti s posúdením aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Názor žalobcu nie je podložený žiadnym právnym predpisom. Sám žalobca uviedol (a vyplýva to aj z Prehľadu transakcií ním predloženého a v spise sa nachádzajúceho na č.l. 26-29), že od dátumu 14.7.2010 žalovaný už úver vôbec nevyužíval a nevykonával žiadnu úhradu. Osvojenie si názoru, že úver sa stal splatným až výzvou žalobcu po postúpení pohľadávky pôvodného veriteľa na neho by znamenalo, že veriteľ, prípl. jeho právny nástupca si svojvoľne môže stanoviť začiatok premlčania tým, že si určí začiatok premlčania od oznámenia postúpenia pohľadávky, čo je neprípustným postupom, hrubo porušujúcim spotrebiteľa. Správne preto súd prvej inštancie stanovil začiatok premlčacej lehoty a z tejto spotrebiteľskej zmluvy aplikoval úprava v Občianskom zákonníku, teda trojročnú premlčaciu dobu.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku a výroku o trovách konania ako vecne správne.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP. Žalobca nebol so svojím odvolaním úspešný, úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).